

**การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง สุขภาพของฉัน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ**

**A Development of learning Achievement in Health and Physical Education For
Pratomsuksa III (Grade 3) on learning Unit “My Health” Using Learning Based
Integrated Instructional Model**

นันทภูมิ เกษลา¹⁾ และ สังเวียน ปินะกาลัง²⁾

Nantapoom Gessala¹⁾ Sungwean Pinagalung²⁾

¹⁾นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Master's Degree Student in Education, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education
Khon Kaen University.

²⁾อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) ระดับมัธยมศึกษา
Lecturer Demonstration School of Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องสุขภาพของฉันให้มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75/75 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเรื่องสุขภาพของฉัน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 3) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 มีผลการทดสอบจากแบบวัดผลการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 75 และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังจากการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สุขภาพของฉัน กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากห้องเรียน 1 ห้องเรียน คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 คน ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Design) โดยทำการทดสอบก่อนและทดสอบหลังการทดลอง (One Group Pretest- Posttest Design)

เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ 7 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่มีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ 0.30-0.80 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสอน ด้านเทคนิคการสอนแบบบูรณาการ ด้านบุคลิกภาพของผู้สอนและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 15 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย \bar{X} ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สุขภาพของฉัน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 81.23/86.63 และ 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สุขภาพของฉัน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.7595 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษา และพลศึกษา โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 25.9 คิดเป็น ร้อยละ 86.33 และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 85 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกด้าน

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

Abstract

The objectives of this research were to 1) to develop lesson plans using learning based integrated instructional model in health and physical education for Pratomsuksa III (Grade 3) on learning Unit "My Health" to obtain the 75 percent 2) To study the index of the effectiveness of learning achievement in health and physical education for Pratomsuksa III (Grade 3) On learning Unit "My Health" using learning based integrated instructional model 3) to study the students' learning achievement in health and physical education for Pratomsuksa III (Grade 3) on learning Unit "My Health" using learning based integrated instructional model to obtain scores from 75% of full score, and the number of students not less than 75% of all students and 4) to study Pratomsuksa 3 Students' satisfaction after using the learning based integrated instructional model.

The target group using in this study included 20 Pratomsuksa 3 students, Wat Srichan School, who were selected through a simple random sampling during the second semester of the academic year 2013. The research design was an Pre-Experimental Design using the One Group Pretest- Posttest Design.

The instrument using in this study were: 1) 3 units that contained 7 lesson plans. 2) the Learning Achievement Test. 3) The Questionnaire of Satisfaction on using the learning based integrated instructional model in 4 aspects including: teaching, teaching technique using mind mapping, personality and problem solving, and evaluation. The statistic using for data analysis included the Mean (\bar{X}), Standard Deviation (S.D.)

The research findings found that: 1) the efficiency of the developed lesson plans using learning based integrated instructional model in health and physical education for Pratomsuksa III (Grade 3) on learning Unit “My Health” was higher than the criterion set at the beginning (81.23/86.63), 2) determination of the effectiveness index of the developed activities using learning based integrated instructional model in health and physical education for Pratomsuksa III (Grade 3) on learning Unit “My Health” was equal to 0.7595 3) the students’ learning achievement in health and physical education for Pratomsuksa III (Grade 3) on learning Unit “My Health” using learning based integrated instructional model. The students had the average score 25.9, or 86.33%, and there were 17 students or 85% passing criterion and 4) overall of students’ satisfaction after receiving the learning based integrated instructional model was in “the Highest” level ($\bar{X} = 4.68$) and when divided into 4 aspects, the result showed that the students were in the highest level of satisfaction in every aspect.

Keywords: Learning Based Integrated

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเน้นกระบวนการที่ช่วยให้คนพัฒนาตนเอง ด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานการพัฒนาการตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและ ชีตความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงร่วมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ [7]

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเน้นกระบวนการที่ช่วยให้คนพัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานการพัฒนาการตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและชีตความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงร่วมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 มาตรา 6

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ [7]

โรงเรียนวัดศรีจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จัดการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 2 ประจำปี 2544 ในรายวิชา สุขศึกษา (รหัส 06) คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โดยมีคะแนนเฉลี่ย อยู่ที่ 25.79 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ซึ่งจากสภาพปัญหาที่พบ ผู้วิจัยเห็นว่าผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เช่นการทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นต้น ทั้งยังสามารถทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ดีขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดศรีจันทร์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นตัวกระตุ้น เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยใช้ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งยังทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ของเนื้อหาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. พัฒนาแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องสุขภาพของฉันทให้มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75/75
2. ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้อยู่ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเรื่องสุขภาพของฉันท กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 มีผลการทดสอบจากแบบวัดผลการเรียนรู้อยู่ผ่านเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 75
4. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดศรีจันทร์ที่ได้รับการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่แบบบูรณาการ เรื่อง สุขภาพของฉันท

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Design) โดยทำการทดสอบก่อนและทดสอบหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดศรีจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2 ห้องเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากห้องเรียน 1 ห้องเรียน คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 คนที่กำลังศึกษา

ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนวัดศรีจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้อยู่แบบบูรณาการ

3.2 ตัวแปรตาม มี 2 ตัวแปร คือ

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อยู่
- 2) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดศรีจันทร์ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้อยู่แบบบูรณาการ

4. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มี 3 ชนิด ได้แก่

4.1 แผนการจัดการเรียนรู้อยู่จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ 7 แผน ใช้เวลาทดลองแผนละ 2 ชั่วโมง รวม 14 ชั่วโมง

4.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อยู่จากการจัดการเรียนรู้อยู่แบบบูรณาการ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่แบบบูรณาการใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสอน ด้านเทคนิคการสอนแบบบูรณาการด้านบุคลิกภาพของผู้สอนและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 15 ข้อ

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้อยู่ 7 แผน ใช้เวลาทดลองแผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาในการศึกษา รวม 14 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนในการเก็บข้อมูล ดังนี้

ขั้นตอนในการทดลอง

5.1 จัดปฐมนิเทศเพื่อความเข้าใจกับนักเรียน ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ และทำข้อตกลงเกี่ยวกับการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่ การวัดผล ประเมินผล และอธิบายเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้อยู่แบบบูรณาการ

5.2 ทดสอบก่อนการทดลองโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

5.3 ดำเนินการทดลองโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเอง โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามรูปแบบที่พัฒนาแล้ว จำนวน 7 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเป็น 14 ชั่วโมง

5.4 ทดสอบหลังการทดลองโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

5.5 ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ด้านบุคลิกภาพของผู้สอนและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และด้านการวัดและประเมินผล

5.6 ตรวจสอบผลการทดสอบและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้

6.1 วิเคราะห์คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ นำคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยอิงเกณฑ์ 75/75 คือร้อยละของนักเรียนที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม และมีนักเรียนที่สอบผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของกลุ่มเป้าหมาย สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าดัชนีประสิทธิภาพ ดัชนีประสิทธิผล

6.2 วิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้โปรแกรม B-Index โดยมีเกณฑ์การแปลค่าความหมายคะแนนของแบบสอบถามความพึงพอใจ ดังนี้โดยมีเกณฑ์การแปลค่าความหมายคะแนนของแบบสอบถามความพึงพอใจ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ เรื่อง สุขภาพ ของชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนกลุ่มทดลองคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบบูรณาการ นำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความสามารถในการคิดวิเคราะห์มาวิเคราะห์เทียบกับเกณฑ์ คือ ให้นักเรียนจำนวนนักเรียนร้อยละ 75 ของนักเรียนทั้งหมด มีคะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป ผลการศึกษาที่ได้มีดังนี้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สุขภาพของชั้นเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการคิดเป็นร้อยละ 86.33 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 85 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และเมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์คะแนนร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม และจำนวนนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 พบว่าผ่านเกณฑ์ทั้งคะแนน และจำนวนนักเรียน

อภิปรายผล

1. การพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่า 81.2386.63 / หมายความว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน แบบประเมินใบกิจกรรม และการปฏิบัติแบบทดสอบย่อย คิดเป็นร้อยละ 81.23 และคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 86.63 แสดงให้เห็นว่าแผนการจัดการกิจกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75 / 75 ที่ตั้งไว้ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักเรียนได้แสดงออกถึงศักยภาพของตนเองด้านต่าง ๆ ได้ฝึกการใช้ความคิด และทักษะด้านต่าง ๆ รวมไปถึงได้เคลื่อนไหวร่างกาย นอกจากนี้ ผู้เรียนยังมีโอกาสได้ฝึกทักษะการบูรณาการมาใช้ ในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ด้านสังคม และปฏิบัติต่อเพื่อนในกลุ่ม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง ทำให้เป็นผู้ที่มีทัศนกว้างไกล จิตใจไม่คับแคบ ส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้ได้กว้างขวาง หลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตรงตามความสนใจและความเป็นจริง และยังส่งเสริมให้เกิดทักษะและความสามารถในการแก้ปัญหาทั้งผู้เรียนและผู้สอน รวมทั้งส่งเสริมการค้นคว้าวิจัยของผู้เรียนอีกด้วย [11] ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติภูมิ สาขาธุระ [3] ที่พบว่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนประเมินระหว่างเรียนคะแนนจาก การตรวจใบงาน และคะแนนจากการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 175.13 จากคะแนนเต็ม 130 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.85 และ คะแนนวัดภาคปฏิบัติ รวมกับคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน รวมเฉลี่ย 86.63 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 86.63 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 85.90 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 84.62 ดังนั้น ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต เรื่องปลูกผักสวนครัว มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.90/84.62 และเกรียงไกร เจริญพงศ์ [4] ได้ศึกษาการพัฒนาชุดสื่อประสมที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องโรคไม่ติดต่อ วิชาสุขศึกษา ตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ผลการศึกษาพบว่า ชุดการสอนแบบสื่อประสม เรื่องโรคไม่ติดต่อ วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

และนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบสื่อประสม มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สุขภาพของชนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.7595 แสดงว่านักเรียนมีค่าความก้าวหน้าทางการเรียนรู้หลังเรียนร้อยละ 75.95 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รำภู นพรัตน์ [9] พบว่า นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท จำกัด วิชาการบัญชีบริษัทจำกัด ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82/83 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 และมีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7861 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 78.61 ผลสัมฤทธิ์หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และรู้จักพิศ พุดฟัง [10] ที่ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบคู่ขนาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบคู่ขนาน เรื่อง ภูเขาแดง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีประสิทธิภาพ 80.67/82.22, 83.78/83.70 และ 80.07/81.67 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และมีค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบคู่ขนาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีค่าเท่ากับ 0.72, 0.84 และ 0.82 ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 72, 84 และ 82 ตามลำดับ

3. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการจัด การเรียนรู้แบบบูรณาการ จากการศึกษาพบว่านักเรียน ร้อยละ 86.33 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ซึ่งเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการนั้นช่วยพัฒนา ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ทักษะการคิดวิเคราะห์และ การเรียนรู้ที่หลากหลายมารวมกันโดยทำให้นักเรียน เกิดความสนใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ อีกทั้งยังสามารถให้นักเรียนนำความรู้ไปต่อยอดกับ หลากหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้

นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณา การครูผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมตามรูปแบบการสอนของกรม วิชาการ [2] ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) เป็นขั้นตอนเตรียมความพร้อม แจ่มจุดประสงค์นักเรียน เป็นการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความสนใจต่อ เนื้อหา

ขั้นที่ 2 ขั้นการสอน (Activity) เป็นการจั ดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความอยากรู้ความ สนใจในกิจกรรมและเพื่อให้นักเรียนเข้าใจในการจั ดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (Wrap up) นักเรียนสามารถ สรุปเนื้อหาต่าง ๆ เช่นมีการจดบันทึกความรู้สรุป อภิปราย ทบทวนความรู้เดิม จัดระบบเนื้อหาเพื่อให้เกิดความเกี่ยวข้องกับเนื้อหา

ขั้นที่ 4 ขั้นวัดผลและประเมินผล (Evaluation) โดยการให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถหลัง จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการนั้น เป็นนวัตกรรมที่ส่งให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่าง เนื้อหาที่เรียน และเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องยังเป็น การช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่กว้างไกล จิตใจไม่แคบ และยังเป็นส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียนที่กว้างขวางและหลากหลายรูปแบบ ผู้เรียนยังสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

อย่างถูกต้อง มีสติ ไม่ประมาทต่อการใช้ชีวิตประจำวัน และตรงตามความสนใจของนักเรียนอีกทั้งยังส่งเสริมทักษะในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าทั้งนักเรียน และผู้สอนยังรวมไปถึงการศึกษาค้นคว้างานวิจัย ต่อไป [5] จะเห็นได้ว่าการนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบบูรณาการมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียน เกิดทักษะด้านต่าง ๆ เกิดการพัฒนาความสนใจในการ เรียนรู้และสนใจในเนื้อหาและเป็นการพัฒนาความรู้ ความสามารถของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบ ว่านักเรียนจำนวน 20 คน มีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนรู้ หลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบบูรณาการผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 75 พบว่านักเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 86.33 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีศนา ขวัญเมือง [7]] ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ พบว่าการ จัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอน แบบบูรณาการสามารถพัฒนา ปรับปรุงให้สอดคล้อง กับสถานการณ์ได้ และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาของนักเรียนสูงขึ้น แบ่งได้ดังนี้ 1) ด้านพุทธิพิสัยนักเรียนมี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 15.57 มากกว่า 70 (หรือ 14 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 2) ด้านทักษะพิสัย นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 32.50 มากกว่า 70 (หรือ 28 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 3) ด้านจิตพิสัยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 33.36 มากกว่า 70 (หรือ 28 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 โดยนักเรียน ทุกคนมีคะแนนมากกว่า คะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 70 และประนอม จุลอักษร 6]] ทำการศึกษาเรื่อง ผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ พบว่าการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอน แบบบูรณาการสามารถพัฒนา ปรับปรุงให้สอดคล้อง กับสถานการณ์ได้ และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาของนักเรียนสูงขึ้น แบ่งได้ดังนี้ 1) ด้านพุทธิพิสัยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย

เท่ากับ 16.00 มากกว่า 70 (หรือ 14 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .001 2) ด้านทักษะพิสัยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 32.40 มากกว่า 70 (หรือ 28 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .001 3) ด้านจิตพิสัยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 35.50 มากกว่า 70 (หรือ 28 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .001 โดยนักเรียนทุกคนมีคะแนนมากกว่าคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 70

4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดศรีจันทร์ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

จากผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการพบว่าในภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแบ่งเป็น 4 ด้าน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกด้าน สามารถอภิปรายผลดังนี้

ด้านการสอนมีคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในขั้นที่ 3 ขั้นสรุปและการนำความรู้ไปใช้ (Wrap up) นักเรียนมีโอกาสค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และด้านด้านเทคนิคการสอนโดยใช้รูปแบบการบูรณาการที่มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน มีสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน เข้าใจเนื้อหา จดจำได้ง่าย อยู่ในระดับมากที่สุดที่ ($\bar{X} = 4.74$) และด้านวัตถุประสงค์และประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)

ทั้งนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการช่วยให้นักเรียนสามารถนำเอาเนื้อหาที่แตกต่างกันแต่สามารถนำมารวมกันเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนมีการกระตุ้นให้นักเรียนเข้าใจง่าย ซึ่งสอดคล้องกับ ลัดดา ศิลาน้อย ได้กล่าวไว้ว่ามีการวิจัยที่สนับสนุนการนำวิธีการสอนแบบบูรณาการมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ย่อมเกิดผลดีต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการครั้งนี้จึงเกิดผลดีกับนักเรียน

ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมการทำงาน และส่งเสริมให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม และปัญญา ทรายแก้ว8] ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการสอนแบบบูรณาการที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดบางปะกอก กรุงเทพมหานคร พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแบบบูรณาการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางลักษณ์ ศรีนาง5] ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การสอนแบบบูรณาการในโรงเรียนเป็ยอน้อยศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และมีผลการเรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 70 โดยคะแนนรายบุคคล และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก”

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

1.1 ผู้ที่จะนำวิธีสอนแบบบูรณาการไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต้องศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบบูรณาการให้ชัดเจนเพราะแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการมีหลายลักษณะ ที่สามารถเลือกได้ตามความเหมาะสม

1.2 ก่อนที่จะนำเอารูปแบบการสอนแบบบูรณาการไปใช้ครูผู้สอนควรที่จะศึกษาทฤษฎีที่มาและแนวการปฏิบัติสำหรับการจัดการเรียนการสอนให้เข้าใจเสียก่อนโดยเฉพาะอย่างยิ่งก่อนสอนครูผู้สอนจะต้องสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และจัดเตรียม

สื่อให้ครบถ้วนตลอดจนกำหนดเวลาในแต่ละขั้นตอนที่ใช้สอน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการทำการวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นต้น

2.2 ควรมีการทำการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษาโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ กับรูปแบบการสอน แบบอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- [1] กนกวรรณ สุวานวิเศษ. ผลการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2546.
- [2] กรมวิชาการ. หลักสูตรการเรียนการสอนแบบหน่วยบูรณาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. 2544.
- [3] กิตติภูมิ สาชะรุ่ง. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว. สืบค้น <http://www.kroobannok.com/57596>. 2556.
- [4] เกரியงไกร เจริญพงศ์. 2542. การพัฒนาชุดสื่อประสมที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องโรคไม่ติดต่อ วิชาสุขศึกษา

- [5] จุฬวดี จุฬศักดิ์สกุล. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบการสอนบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2544.
- [6] นางลักษณ ศรีนาง. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 โดยใช้การสอนแบบบูรณาการในโรงเรียนเป็ยน้อยศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2546.
- [7] ประนอม จุลอักษร. ผลการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2546.
- [8] ปรีศนา ขวัญเมือง. ผลการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2546.
- [9] บัญญา ทรอยแก้ว. ผลการสอนแบบบูรณาการที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ ในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดบางปะกอก กรุงเทพฯ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2552.

- [10] รำภู นพรัตน์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการบัญชีบริษัทจำกัด เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบริษัทจำกัด โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยการอาชีวศึกษาแก้ว จังหวัดพัทลุง 2552.
- [11] รุ่งทิพย์ พุดพึ้ง. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบคู่ขนาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมบ้านแก้งวิทยาอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. 2554.
- [12] อรทัย มูลคำและคณะ. Child Centred :Storyline Method: การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ 2543.